

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/20/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117012261
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117012261.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.02.2019 v Prešove, v trestnej veci proti obžalovanému U. Š. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/123/2017 zo dňa 10.05.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie obžalovaného U. Š. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/123/2017 zo dňa 10.05.2018 bol obžalovaný U. Š., nar. XX.XX.XXXX vo P. B. O., trvale bytom P. B. O., B. V. Č.. XXXX/XX, uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa X.X.XXXX v čase približne o 14.45 hod. na ceste 1/18 v obci I., ako vodič motorového vozidla porušil ustanovenia § 16 ods. 4 a § 17 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“), kde počas toho, ako viedol motorové vozidlo zn. Chevrolet Cruze, ev. č. P.-XXXBN, v smere jazdy Prešov - Vranov nad Topľou, uvedené vozidlo viedol vyššou rýchlosťou ako 50 km/hod. (najvyššia dovolená rýchlosť jazdy v danom úseku cesty) a nedodrжал takú vzdialenosť za vozidlom idúcim pred ním, aby mohol včas znížiť rýchlosť jazdy, prípadne zastaviť vozidlo, keď vozidlo idúce pred ním znížilo rýchlosť jazdy, ale prešiel s motorovým vozidlom do protismeru a na chodník vľavo, z ktorého následne zišiel naspäť do protismerného jazdného pruhu, kde došlo k zrážke s protiidúcim motorovým vozidlom Škoda Fabia, ev. č. X.-XXXBP, ktoré v tom čase viedol Y. I. a ktoré bolo odrazené do za ním idúceho motorového vozidla zn. Seat Leon, ev. č. U. XXXAY, ktoré v tom čase viedol O. X.k, pričom následkom zrážky týchto motorových vozidiel utrpela Q. Š. - spolujazdkyňa v motorovom vozidle zn. Škoda Fabia, ev. č. X.-XXBP, šok po úraze a krvácaní pri polytraume, ktorým dňa 07.05.2017 v čase približne o 15.00 hod. podľahla a pri dopravnej nehode súčasne došlo k zraneniu vodiča tohto vozidla - Y. I., ktorý utrpel pomliaždenie nosa, zlomeninu II. až VIII. rebra vpravo, zlomeninu V. a VI. rebra vľavo, zlomeninu hrudnej kosti, zlomeninu ľavej lopatky, pomliaždenie dolnej časti oboch pľúc so zatečením krvi do hrudníka, pomliaždenie lopát oboch bedrových kostí, tržnozmliaždenú ranu ľavého podbrušia, zlomeninu priečneho výbežku druhého driekového stavca, natrhnutie pravej obličky, mnohopočetné rezné ranky a pomliaždenia chrbtov oboch rúk a špirálovitú zlomeninu dolnej časti pravého predkolenia s posunom úlomkov, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a ktoré si vyžiadali liečenie spojené s dočasnou práceneschopnosťou v trvaní od 4 do 5 mesiacov.

Za to mu bol uložený podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 1 Tr. zákona za prevahy poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 písm. j), písm. l) Tr. zákona a za nezistenia priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona bol pre výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona súd uložil trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 6 (šesť) rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodeného, Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s., so sídlom Bratislava, Panónska cesta č. 2, IČO: 35937874, zastúpenú splnomocnencom poškodeného T. P. T., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o treste, podal obžalovaný písomne prostredníctvom svojho obhajcu v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom vytkol okresnému súdu, že trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia neprímerane tvrdý. Poukázal na svoje priznanie, na prejavenu ľútosť, na to, že predmetný skutok ho stále trápi a nevie, či po ľudskej stránke dokáže s takouto tragédiou vôbec niekedy v živote sa vyrovnáť. S odkazom na ustanovenie § 34 ods. 6 Tr. zákona a § 149 ods. 2 Tr. zákona, ako aj na judikatúru Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uviedol, že podľa jeho názoru okresný súd nebol povinný uložiť mu nepodmienečný trest odňatia slobody. Poukázal na okolnosti, že na ceste, kde došlo k tragickej udalosti si stále dával pozor, nikoho nepredbiehal, nevie si vysvetliť, čo sa vtedy vlastne stalo, že spôsobil dopravnú nehodu s tragickým koncom, pričom od roku 1989 pôsobil ako profesionálny vodič z povolania a stále sa snažil dodržiavať dopravné predpisy a aj spôsobom života rešpektovať zákon a všetky uznávané pravidlá. Uviedol, že nie je osobou, ktorá by na dennej báze hrubým spôsobom porušovala pravidlá cestnej premávky a doposiaľ spáchal len osem priestupkov. V predmetnej veci neboli zistené priťažujúce okolnosti. Oproti tomu bola zistená prevaha dvoch poľahčujúcich okolností. Záverom svojho odvolania obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie alebo aby sám rozhodol tak, že mu uloží úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, pričom v prejednávanej veci, keďže obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku a bol poučený podľa § 257 ods. 5 Tr. poriadku, len pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku a nezistiac také chyby dospel k záveru, že výrok o treste bol výsledkom správneho postupu konania, bol odôvodnený a zákonný. Súdom prvého stupňa uložený trest považoval odvolací súd za trest primeraný.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu vychádzal z rozhodných okolností uvedených v § 34 ods. 4 Tr. zákona, pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania skutku a jeho následok, nedbanlivostné zavinenie, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, ako aj na pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností v súlade s citovaným § 38 ods. 2 Tr. zákona V zmysle § 41 ods. 1 Tr. zákona ukladal trest odňatia slobody za viac trestných činov spáchaných v jednočinnom súbehu, teda jedným skutkom, podľa trestnej sadzby za trestný čin z nich najprisnejšie trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej za prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona. Pretože obžalovaný doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, zaradil ho okresný súd pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Osem priestupkov na úseku dopravy za obdobie takmer tridsaťročnej vodičskej praxe aj s poukazom na ich závažnosť, spoločne s doterajšou beztrestnosťou obžalovaného, viedli okresný súd k záveru, že u obžalovaného nejde o notorického porušovateľa dopravných predpisov, resp. o osobu, ktorá by na

pravidelnej báze hrubým spôsobom porušovala pravidlá cestnej premávky. Považoval tak trest zákazu činnosti v trvaní 6 rokov za taký, ktorý splní individuálny aj generálny preventívny účel trestu.

V súlade so zásadou uvedenou v § 31 ods. 1, 2 Tr. zákona, trest je právnym následkom spáchaného trestného činu, je to ujma na osobnej slobode, majetkových alebo iných právach odsúdeného, ktorú môže uložiť páchateľovi len súd podľa tohto zákona za spáchaný trestný čin. Trest samotný, spočívajúci v obmedzení osobnej slobody, nepochybne predstavuje zásah do dovtedajšej úrovne psychického vývoja obvineného ako človeka, o to viac, keď dovtedy viedol riadny život. Preto je namieste ukladať trest podľa zásad stanovených Trestným zákonom sledujúc účel trestu a ukladať trest primeraný.

V zmysle ustanovenia § 34 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchateľom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou. Páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchateľa tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Okrem toho, hľadiská, na ktoré súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery najmä prihliada, sú vo všeobecnosti podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trestný zákon pri prečine usmrtenia podľa § 149 ods. 2 zvyrazňuje vyššiu závažnosť tohto trestného činu trestnou sadzbou trestu odňatia slobody v rozsahu od 2 do 5 rokov a pri prečine ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 2 trestnou sadzbou trestu odňatia slobody v rozsahu od 1 do 5 rokov. K týmto nedbanlivostným trestným činom dochádza často práve pri dopravných nehodách, pri ktorých v dôsledku porušenia povinností v cestnej premávke dochádza k takým pohybom vozidiel, či iných strojov a k takým kontaktom týchto zariadení s inými vecami, pri ktorých v dôsledku následných pohyboch ľudských tiel nastávajú také zmeny, ktoré sa prejavujú aj ťažkou ujmom na zdraví či dokonca smrťou človeka. Účelom trestu je zabrániť opakovaniu týchto porušení, a to jednak so zameraním na budúce správanie sa páchateľa takýchto trestných činov ako aj pôsobiť na ostatných členov spoločnosti, aby sa v cestnej premávke nesprávali ľahkovážne, ale naopak, aby si uvedomili zákonný následok toho, ak by nedbanlivo zanedbali svoje najmä vodičské povinnosti. V predmetnej veci výlučným konaním obžalovaného došlo k neodstrániteľnému následku v podobe smrti poškodenej a v podobe ďalšieho ťažkého následku v podobe ťažkej ujmy na zdraví poškodeného, ktorí tvorili posádku vozidla, zúčastneného na dopravnej nehode, ktorá neporušila žiadne z pravidiel cestnej premávky, naopak dodržiavala nielen maximálnu povolenú rýchlosť ale aj ustanovenia o správnej technike jazdy vozidla. Dopravná nehoda sa navyše stala v obci, kde zákonodarca uložením dopravných obmedzení vyjadril snahu o zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, pretože ide o miesto, kde možno očakávať vyššiu koncentráciu osôb či majetku a teda miesto so zvýšeným rizikom ťažších následkov porušenia dopravných predpisov. Obžalovaný, ktorý je profesionálnym vodičom, ktorý sám poukazoval na to, že v danom úseku sa často pohyboval s vozidlom, ktorý teda mal predchádzajúce skúsenosti s výkonom vodičského oprávnenia a teda vedel, že musí ako vodič často riešiť rôzne dopravné situácie tak, aby nedošlo k dopravnej nehode, jazdil v mieste dopravnej nehody tak, že bezohľadne a výrazne neprimerane rýchlo jazdil spôsobom, že pokiaľ situácia v cestnej doprave vyžadovala aby rýchlosť znížil, síce, ako sám uviedol brzdil a zároveň vybočil na chodník, no potom sa rozhodol vrátiť do svojho jazdného pruhu prechádzajúc cez protiahlý jazdný pruh a tam čelne narazil do predmetného vozidla. Pritom mal podľa znaleckého posudku podaného z odboru cestná doprava až dve možnosti, ako mohol ešte tesne pred nehodou tejto kolízii zabrániť.

Porušenia pravidiel cestnej premávky, ktorých sa v prejednávanej veci dopustil výlučne obžalovaný, sú mimoriadne nebezpečné a vyžadujú si nielen vo vzťahu k záujmu Trestného zákona na individuálnej ale najmä generálnej prevencii, uloženie trestu odňatia slobody spojenému s výkonom trestu, teda obmedzením osobnej slobody ako druhovo najprísnejšiemu spomedzi trestov uvedených výpočte trestov podľa § 32 Tr. zákona

Pritom napriek skutočnosti, že obžalovaný nebol doposiaľ podľa odpisu registra trestov odsúdený, treba poukázať na skutočnosť, že do rozporu so zákonom v relevantnej súvislosti s výkonom povinností vodiča sa v minulosti už opakovane dostal. Podľa evidenčnej karty vodiča je obžalovaný držiteľom vodičského

oprávnenia skupín B, C, AM, a T od 09.02.1989. Okrem toho je držiteľom aj vodičského oprávnenia skupín AM, B1, C1, BE, C1E a CE. Má evidovaných osem záznamov o priestupkoch v cestnej premávke. V troch prípadoch ide o prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti podľa § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (resp. v prípade skutku zo dňa 19.11.2008 podľa § 15 ods. 4 zákona č. 315/1996 Z. z.), pričom za skutok zo dňa 22.03.2010 bola obžalovanému uložená pokuta vo výške 30,- eur, za skutok zo dňa 19.11.2008 pokuta vo výške 2.000,- Sk (t. j. 66,39 eur) a v prípade skutku spáchaného dňa 19.03.2012 pokuta vo výške 50,- eur. Za užívanie vymedzených úsekov ciest bez úhrady mýta podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií, bola obžalovanému dňa 03.05.2011 uložená pokuta vo výške 1.655,- eur. Za skutok zo dňa 29.09.2007 bola obžalovanému pre porušenie povinností účastníka cestnej premávky podľa § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 315/1996 Z. z. uložená pokuta vo výške 1.000,- Sk (t. j. 33,19 eur). Dňa 04.12.2007 bol obžalovaný postihnutý blokovou pokutou vo výške 2.000,- Sk (t. j. 66,39 eur) pre § 8 ods. 5 zákona č. 315/1996 Z. z. pojednávajúci o jazde v jazdných pruhoch. Dňa 22.04.2011 mu bola uložená pokuta vo výške 50,- eur za priestupok podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, teda za porušenie povinnosti vodiča venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Za porušenie všeobecných povinností účastníka cestnej premávky podľa § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke bola obžalovanému dňa 03.08.2011 uložená pokuta vo výške 50,- eur.

Preto nemožno súhlasiť s odvolacími námietkami ani v tom smere, že obžalovaný bol v minulosti disciplinovaným vodičom. Pokiaľ okresný súd zohľadnil ako poľahčujúcu okolnosť, že pred spáchaním trestnej činnosti obžalovaný viedol riadny život, krajský súd to nemohol opraviť, pretože odvolacie konanie sa nevedlo aj pre odvolanie prokurátora podané v neprospech obžalovaného, ale len na podklade odvolania podaného obžalovaným. Okresný súd pritom ako priťažujúcu okolnosť opomenul zohľadniť skutočnosť, že obžalovaný spáchal dva, teda viac trestných činov. Zmena napadnutého výroku rozsudku o treste v neprospech obžalovaného by tak bola neprípustná podľa § 322 ods. 3, druhá veta Tr. poriadku.

Aj keď je pravdou, že súd nebol povinný pri žiadnom z predmetných prečinov ukladať trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom spôsobom, ktorý by zároveň uložil, zákonným hľadiskám uvedeným v § 34 Tr. zákona by ani podľa názoru krajského súdu nezodpovedalo, ak by neuložil trest odňatia slobody spojený s rozhodnutím o spôsobe výkonu trestu ústave na výkon trestu s príslušným stupňom strázenia.

Vzhľadom na uvedený následok predmetnej trestnej činnosti, na ktorom mala jednoznačne výlučný podiel nedbanlivosť obžalovaného, ktorú prejavil viacnásobným závažným porušením povinností vodiča, krajský súd nedospel k záveru, že by skutočnosť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku po poskytnutí zákonného poučenia urobil vyhlásenie, že je vinný zo skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, bola okolnosťou na základe ktorej by mimoriadne znížil trest odňatia slobody.

Po tomto postupe a po zohľadnení osoby obžalovaného krajský súd dospel k záveru, že primeraným trestom vzhľadom na tieto skutočnosti nasvedčujúce priaznivým možnostiam nápravy obžalovaného, vzhľadom na jeho kritický vzťah k vlastnej trestnej činnosti, usporiadané pomery obžalovaného a po zohľadnení závažnej povahy trestnej činnosti, je úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov.

Súd prvého stupňa, podľa názoru krajského súdu, odôvodnene a zákonne tak ako v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, dospel k výroku o spôsobe výkonu uloženého úhrnného trestu odňatia slobody, a tak na toto odôvodnenie krajský súd odkazuje.

Skúsenosti získané pri sledovaní účinnosti jednotlivých trestov ukladaných za trestné činy v doprave ukazujú, že trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá patrí k najúčinnjším prostriedkom ochrany bezpečnosti v cestnej doprave. Medzi najzávažnejšie prípady vodičskej nedisciplinovanosti patrí práve vedenie vozidla neprimeranou rýchlosťou a nesprávnou technikou jazdy. V takýchto prípadoch spojených so závažnými následkami porovnateľnými s týmto prípadom by malo byť ukladanie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v prvej polovici trestnej sadzby skôr výnimkou, odôvodnenou mimoriadnymi okolnosťami prípadu a u takého páchatela, ktorý sa v minulosti ako vodič motorového vozidla ešte nedostal do rozporu so zákonom. Obžalovaný sa pritom už v minulosti ukázal ako nedisciplinovaný vodič so sklonom k neprimeranej rýchlosti jazdy, lebo bol už postihnutý za obdobné porušenie pravidiel cestnej premávky, no v prejednávanej veci toto porušenie už nadobudlo intenzitu

trestného činu. Prístup obžalovaného k dodržiavaniu pravidiel cestnej premávky mal teda spoločensky nepriaznivý trend. Okresný súd obžalovanému preto podľa názoru krajského súdu správne uložil zákaz činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na 6 rokov.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.